

Imam Zejnul-Abidin

POSLANICA O PRAVIMA

Prava i obaveze u islamu

Preveo:

Aleksandar Dragović

اللَّهُ أَرْحَمُ الرَّحِمِينَ

Imam Zejnul-Abidin

POSLANICA
O PRAVIMA

Prava i obaveze u islamu

Prevod i predgovor:
Aleksandar Dragović

The AhlulBayt World Assembly

Kulturni centar I. R. Irana u Beogradu

Beograd

2011

Sadržaj

Aleksandar Dragović: IMAM ZEJNUL-ABIDIN	5
POSLANICA O PRAVIMA	51
Uvod	53
[A] Božija prava	57
[B] Prava dela	69
[C1] Prava predvodnika	75
[C2] Prava podanika	83
[C3] Prava srodnika	89
[D] Prava drugih	95
Izvori	125

Naslov originala:
Imam Zayn al-Abidin
RESALE-YE HOQUQ

Kulturni centar I. R. Irana u Beogradu
u saradnji sa

The AhlulBayt World Assembly

Imam Zejnul-Abidin Ali ibn Husein

Kada se bitka završila, vojnici su se okrenuli pustošenju i pljačkanju. Uzeli su Huseinovu odeću, njegovu sablju i sve što je imao na sebi. Opljačkali su šatore, poskidali ženama nakit i ukrase, uzeli prtljag koji su imale uz sebe i poskidali čak i velove s njihovih glava. Jedini preživeli muškarac iz Huseinove loze bio je njegov sin 'Ali, koji, usled ozbiljne bolesti, nije učestvovao u borbama i ležao je na kožici u šatoru. Kožica je ispod njega izvučena i uzeta, a Šamir bi ga sigurno ubio da ga nije spasila Zejneb, koja se bacila na njega, a Ibn Sa'd je sprečio Šamira da ih ubije.

Jedini preživeli muškarac u bici na Kerbeli koja se odigrala 680. godine između pristalica Poslanikovog unuka, imama Huseina, i snaga lojalnih

tadašnjem halifi Jezidu bio je Zejnul-
-Abidin Ali ibn Husein.

Ali ibn Husein, poznat kao Zejnul-
-Abidin (Ukras robova) i imam Sedžad
(onaj koji je dugo na sedži), rodio se
659. h./ 712 godine u Medini, od maj-
ke Šahbanu, kćeri poslednjeg vladara
sasanidske dinastije, persijskog kralja
Jazdegarda, i oca imama Huseina, unu-
ka Božijeg poslanika – neka je mir nad
njima. Odrastao je u Medini, u vreme
halifata svog dede, Vladara pravover-
nih, imama Alija, posmatrajući kako on
pokušava da u društvo vrati pravdu i
ideale Poslanikovog vremena i udalji
neprijatelje islama. U ranoj mladosti bio
je svedok stupanja svog strica, imama
Hasana, na mesto muslimanskog vla-
dara – halife i njegove spremnosti da
nastavi borbu protiv Muavije, Abu Su-
fijanovog sina, koju je započeo još nje-
gov otac, imam Ali. Muavija je vladao
u Damasku u maniru persijskih i vizan-

tijskih careva, pa mu je čak dodeljena i titula „Husrev“ Arapa (persijska titula za najvišu imperijalnu vlast). Lukavošću i pokvarenošću uspeo je da podeli vojsku islamskog halifata i potkupi mnogo boraca, tako da je imama Hasana izdala uža rodbina. Tada je imam Hasan bio prisiljen da potpiše sporazum sa Muavijom, kako bi sačuvao i poštedeo svoju porodicu i sledbenike od proliivanja krvi. Nastupio je rat u toku kojeg je Muavija uspeo da velikim svotama novca i lažnim obećanjima pridobije starešine i zapovednike vojske imama Hasana, dok se vojska nije pobunila protiv imama. Konačno, imam je bio primoran da sklopi mir i Muaviji preda halifat, pod uslovom da se nakon Muavijine smrti halifat vrati imamu Hasanu, a da imamova porodica i sledbenici budu zaštićeni u svakom pogledu.

Imam Zejnul Abidin bio je, takođe, u pratnji svoga oca na putovanju koje

se tragično okončalo kod Kerbele, ali usled svoje ozbiljne bolesti i nemogućnosti da nosi oružje i učestvuje u borbi, bio je sprečen da učestvuje u svetom ratu i pogine kao mučenik. Nakon tragedije na Kerbeli, pošto je imamat prenet na njega, sa ostalim zarobljenicima iz Huseinovog logora sproveden je u Kufu i Damask, i tokom tog putovanja bio je staratelj i oslonac zarobljenika u svim njihovim stradanjima i patnjama. Tokom ovog putovanja, svojim vatrenim govorima diskreditovao je Jezidovu vlast. Nakon određenog vremena provedenog u tamnici, u Medinu je otpremljen sa počastima, jer je Jezid želeo da umiri javnost. Ali, na zapovest umajadskog halife Abdel-Malika, on je po drugi put okovan i iz Medine otpremljen za Damask, a zatim je ponovo vraćen u Medinu.¹

¹ Tadkhirat al-khawadd, str. 324; Ithbat al-hudat, tom V, str. 241.

Nakon povratka u Medinu, imam se sasvim povukao iz javnosti, zatvorio vrata svoga doma za neznance, provodeći svoje vreme u bogoštovlju. Bio je u vezi samo sa odabranim sledbenicima škole Poslanikove Čiste kuće, kao što su Abu Hamza Tumali, Abu Halid Kabuli i njima slični. Među delima četvrtog imama nalazi se i delo pod nazivom *Sahifa Sedžadija*. Sastoji se od pedeset i sedam molitvi, vezanih za najuzvišenija Božanska učenja i poznato je kao „Psalmi Poslanikove porodice“. Četvrti imam je umro (prema nekim šiitskim predanjima, otrovao ga je Valid ibn Abdel-Malik, na nagovor umajadskog halife, Hišama) 95/712. godine, nakon trideset i pet godina imamata.² Sahranjen je na poznatom groblju Bakija, pored svog strica, imama Hasana.

² *Manaqib* od Ibn Šahrašuba, tom IV. str. 176; *Dala'il at-imamah*, str. 80; *al-Fusul al-muhimmah*. str. 190.

Tragičnog dana na Kerbeli život imama Zejnul-Abidina sačuvala je bolest; kada su, na dan ašure, neprijateljski vojnici upali u njegov šator, on je, prema priznanju jednog vojnika iz Jezidovog tabora, bio toliko bolestan da je ležao u postelji. Kada je stigao Šimr sa grupom pešaka, upitali su ga: „Hoćemo li ubiti i ovog bolesnika?“ Tada vojnik reče: „Slava Bogu! Zar ubijate i decu?! Ovo je tek dečak, a bolest ga je oborila s nogu.“ Tako je govorio sve dok ih nije odvratio od namere da ga ubiju. Uto stiže i Omer ibn Sa’d. Žene su plakale i naricale. On reče svojim ljudima: „Neka niko od vas ne ulazi u šatore ovih žena i ne dirajte tog mladića!“

Bolest četvrtog imama bila je Božija blagodat koja je omogućila nastavak lo-

ze imamata i svetla upute. Nakon mučeništva svoga oca, Huseina ibn Alija, imam Zejnul-Abidin bio je na čelu preživelih iz Huseinove porodice i preuzeo je obavezu prenošenja poruka pobune i mučeništva. U svojim obraćanjima je razotkrivao prljavo lice umajadske vlasti i uticao je na to da se javnost osvesti. Da preživeli članovi porodice imama Huseina nisu osvešćivali i budili narod, neprijatelji islama i sluge tadašnjih moćnika uspjeli bi da iz istorije izbrišu ovaj veliki ustanak ili ga prikažu u krivom svetlu, posebno ako se ima u vidu široka propaganda umajadske vlasti protiv Poslanikove porodice, još od vremena Muavije. Međutim, propaganda imama Zejnul-Abidina i ostalih preživelih članova Poslanikove porodice nije pružila priliku neprijateljima da iskrive činjenice i šire laži. Prenosi se da je imam Zejnul-Abidin, masi ljudi koji su se okupili na bazaru Kufe kako bi

videli zarobljenike, dao znak da učute, pa kad su se svi utišali, nakon hvaljenja i slavljenja Boga Svevišnjeg, rekao:

„O ljudi, onaj ko me poznaje, taj me poznaje, a ko me ne poznaje, sam ću se predstaviti: Ja sam Ali, sin Huseinov, sina Alijevog, sina Ebu Talibovog. Ja sam sin onoga čiju su čast oskrnavili i čiji su imetak zaplenili, a njegove bližnje uzeli kao roblje. Sin sam onoga kome su pored Eufrata odrubili glavu, a da nikom nije nasilje počinio niti zlo mislio. Sin sam onoga čija je glava odrubljena i to je moj veliki ponos! O ljudi, zar vi niste mome ocu slali pisma? Zar mu se niste zakleli na vernost? Zar niste s njim imali ugovor? I zar ga vi niste izdali, niste mu priskočili u pomoć? Kako ružna stvar! Kakva zla pomisao i delo! Ako vam Poslanik Božiji kaže da ste poubijali njegovu decu i oskrnavili njegovu čast, zar ćete imati obraza da ga pogledate?“

U tako teškim uslovima on je bio uteha i oslonac zarobljenicima, a pre-

ma neprijatelju se ophodio hrabro i odvažno; kada su zarobljenici dovedeni u Kufu, on je tako oštro razgovarao sa Abdullahom ibn Zijadom na skupu koga je ovaj organizovao da je Abdullah pobesneo i naredio da pogube imama. Imam mu je, međutim, na to kazao: "Zar meni pretiš smrću?! Zar ne znaš da je za nas smrt nešto sasvim obično, i da je mučeništvo za nas blagodat i ponos!"

Period imamata Zejnul-Abidina poklapa se sa vlašću jednog od najmračnijih režima u istoriji islama. Iako je još pre njegovog vremena islamska vlast zastranila i pretvorila se u diktatorski i sebični režim, vreme u kome je delovao četvrti imam razlikovalo se od pređašnjih po tome što su vlastodršci sada